

Jaarverslag 2025

EuropaPact Fryslân

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting Jaarverslag en jaarrekening 2025	Pagina 3
Inleiding	Pagina 5
H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen	Pagina 6
1.1 EPF-vouchers: verschuiving in aanvragende partijen	Pagina 7
1.2 Programma's en fondsten	Pagina 9
1.3 Thema's	Pagina 10
1.4 Subsidieregeling	Pagina 10
H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden	Pagina 11
2.1 EuropeReady-sessies	Pagina 12
2.2 Europanetwerk Fryslân	Pagina 12
2.3 EWRC – Werkbezoek Friese delegatie	Pagina 13
2.4 Webinar	Pagina 14
H3. Netwerkfunctie	Pagina 15
H4. Communicatie	Pagina 16
4.1 Website en nieuwsbrief	Pagina 17
4.2 Socials	Pagina 17
4.3 Monitoring	Pagina 17
H5. Organisatie en governance	Pagina 18
5.1 Follow-up Evaluatie EuropaPact Fryslân	Pagina 19
5.2 Organisatie	Pagina 19
H6. Financiën	Pagina 20
Bijlage 1	Pagina 23

Managementsamenvatting Jaarverslag en jaarrekening 2025

2025 laat een verschuiving zien in de aanvragers van vouchers voor projectontwikkeling. Waren het in 2023 en 2024 – de eerste twee jaren van de EPF-subsidieregeling – vooral gemeenten en maatschappelijke organisaties die vouchers aanvroegen, en een enkele onderneming; in 2025 waren het met name bedrijven die een aanvraag voor advies en/of een voucher indienden. We zien dan ook een verschuiving in de programma's waarvoor vouchers worden aangevraagd: werden in het begin van het EPF veel Interreg-projecten met vouchers voorbereid, in 2025 zijn vooral EFRO-aanvragen vanuit het EPF ondersteund.

Niet alleen zagen we in 2025 een verschuiving in de partners die een voucher aanvragen, ook het aantal aanvragen is in vergelijking met 2023 en 2024 gestegen. In totaal is per 31 december 2025 voor een bedrag van €186.123 aan vouchers verstrekt onder de subsidieregeling 2025 en is voor een bedrag van €340.510 nog bij de provincie Fryslân, de penvoerder van het samenwerkingsverband, in behandeling. Hierdoor komen we uit op een totaal van: €526.633 aan vouchers die onder de gewijzigde, in april 2025 geopende subsidieregeling is aangevraagd. Hiervoor geldt een subsidieplafond van: €530.000. Het EPF bereikt steeds meer partijen en ziet de vraag naar ondersteuning groeien. Stap voor stap vindt Fryslân zijn weg in Europa.

Fryslân vindt ook zijn weg naar Brussel toe. In oktober 2025 werd voor de derde keer door het EPF een werkbezoek aan Brussel georganiseerd tijdens de Europese Week van Regio's en Steden (EWRC). Daarmee is een traditie geboren. In 2025 bestond de Friese delegatie uit meer dan 150 man en vrouw sterk. Het bezoek stond in het teken van de kansen die de huidige Europese programmaperiode (2021-2027) nog biedt en van de voorstellen van de Europese Commissie voor de periode ná 2027. Hierbij werd in gesprekken met de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU (NL PVEU) en met Nederlandse Europarlementariërs aandacht gevraagd voor de rol en inbreng van decentrale overheden in de voorbereiding en uitvoering van het Nationale Regionale Partnerschapsplan (NRPP), waar volgens het voorstel van de Europese Commissie vanaf 2028 de Europese regio-, landbouw- en migratiefondsen onder komen te vallen.

Het werkbezoek diende om het Europa-bewustzijn te vergroten. In 2025 werden ook twee netwerk-bijeenkomsten georganiseerd, op 10 april in Franeker en op 8 december in Wolvega. In Franeker stond de samenwerking met Duitsland centraal met presentaties over de Eems-Dollard regionale samenwerking (EDR) en het Interreg A Deutschland-Nederland programma. In Wolvega trad wnd.

Vertegenwoordiger van de Europese Commissie in Nederland, Cecilia Thorfinn, op als gastspreker. In 2025 is gestart met het organiseren van sessies voor kennisdeling en -uitwisseling voor financial controllers van Europese projecten. Inmiddels zijn twee bijeenkomsten georganiseerd, die in 2026 worden voortgezet.

Onderdeel van het vergroten van het Europa-bewustzijn blijven de Europe Ready trainingen. Deze inleidende training in het Europese beleid en de daaraan verbonden Europese programma's werd in 2025 driemaal gehouden. Zagen we in 2024 al een lichte daling in het aantal deelnemers, is in 2025 de belangstelling wederom afgenomen. Geconcludeerd mag worden dat de doelgroep voor de algemene inleiding in Europa voor een groot deel is bereikt en dat er nu behoefte is aan meer maatwerk, bijvoorbeeld per sector, of organisatie. Hierop is in 2025 al ingespeeld met meer maatwerksessies bij de gemeenten Heerenveen en Weststellingwerf.

¹ EFRO = Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Managementsamenvatting Jaarverslag en jaarrekening 2025

In 2025 is veel aandacht besteed aan de communicatie naar de doelgroepen van het EPF. De in het najaar van 2024 gestarte LinkedIn-campagne voor bedrijven is in 2025 voortgezet, al was het op een minder intensief niveau. Begin 2025 is de hernieuwde website gelanceerd; begin 2026 wordt de Engelse versie van de website ververst. Ook is een brand movie opgenomen, mede met oog op de LinkedIn-campagne.

In juli werd een webinar uitgezonden, waarbij vooral gefocust werd op de Raadsleden. Onder leiding van moderator Evelien Bouma gingen wethouder Marja van der Meer (gemeente Waadhoeke), Jurgen Elshof (MKB Noord-Nederland) en Bas van den Barg (programmamanager EPF) met elkaar in gesprek over welke kansen Europa biedt aan gemeenten en hun partners. Ook lichtten twee projectleiders hun Europese projecten toe, die met een EPF-voucher zijn voorbereid (Blauhús en Paludi & Bouw). Het webinar was een succes en wordt in 2026 herhaald om nieuwe Raadsleden over het Europa en het EPF te informeren.

In 2025 is een ambtelijk en bestuurlijk traject doorlopen als follow-up van de evaluatie van het EPF in 2024. Een bestuurlijke commissie heeft met ambtelijke input een voorstel uitgewerkt voor de voortzetting van het EPF ná 2027. Dit heeft in de Algemene Vergadering van december 2025 tot een besluit geleid om het EPF in 2028 voort te zetten, parallel aan de nieuwe Europese programmaperiode (2028-2034). De twee doelstellingen van het EPF – het vergroten van het Europa-bewustzijn in de regio en het ondersteunen van meer en betere Friese projectaanvragen voor Europese programma's – blijven hierbij onveranderd.

Het boekjaar 2025 wordt formeel afgesloten met een positief resultaat van: €212.399,13. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve. Die bedroeg op 31 december 2025: €743.231,16. In 2025 zijn er echter veel vouchervragen ingediend – het subsidieplafond voor de subsidieregeling 2025 werd nagenoeg uitgeput wat betreft aanvragen – waardoor nog een bedrag van €340.510 aan voucheraanvragen openstaat. In het geval alle aanvragen worden gehonoreerd, komt de reserve uit op: €402.721,16.

2025 was het derde (volle) kalenderjaar van het EuropaPact Fryslân (EPF). De eerste twee jaren (2023-2024) kunnen als aanloop worden beschouwd naar een jaar waarin door Friese partijen volop gebruik is gemaakt van de diensten van het EPF: het subsidieplafond voor project- en netwerkvouchers werd nagenoeg uitgeput, een grote Friese delegatie bracht wederom een werkbezoek aan Brussel en diverse goed bezochte bijeenkomsten werden georganiseerd om kennis en informatie te delen.

In dit jaarverslag kijken we terug op 2025, in het bijzonder naar de ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen, de ontwikkeling van kennis en vaardigheden, het werkbezoek aan Brussel en andere bijeenkomsten die door het EPF-Uitvoeringsteam met Friese partners zijn georganiseerd. De Jaarrekening 2026 maakt onderdeel uit van dit Jaarverslag. Deze vindt u in hoofdstuk 6.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

EuropaPact Fryslân (EPF) heeft als doelen het Europabewustzijn in de regio te verbreden en om Friese partijen te ondersteunen bij het ontwikkelen van meer en betere Europese projectaanvragen. Zo kunnen we, samen met buitenlandse partners, kennis en middelen bundelen om onze ontwikkeling een impuls te geven en de brede welvaart in Fryslân te versterken.

De ondersteuning van projectaanvragen vindt plaats via advisering en het beschikbaar stellen van vouchers; kleine subsidies die via een provinciale subsidieregeling verstrekt kunnen worden voor het ontwikkelen van een projectidee, of het opstellen (en indienen) van een projectaanvraag bij één van de verschillende Europese programma's.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

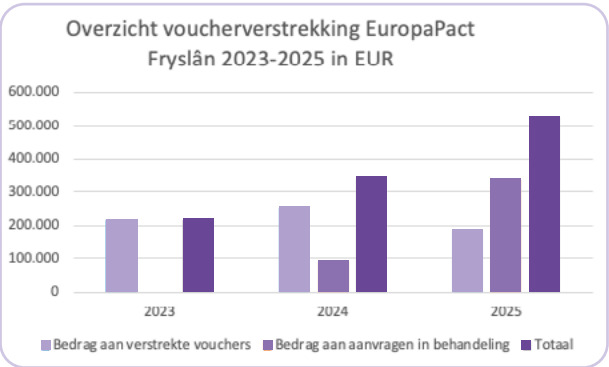
1.1 EPF-vouchers: verschuiving in aanvragende partijen

2025 liet een verschuiving zien in de aanvragers van vouchers voor projectontwikkeling. Waren het in 2023 en 2024 – de eerste twee jaren van de EPF-subsidieregeling – vooral gemeenten en maatschappelijke organisaties die vouchers aanvroegen, en een enkele onderneming; in 2025 waren het met name bedrijven die een aanvraag voor advies en/of een voucher indienden. We zien dan ook een verschuiving in de programma's waarvoor vouchers worden aangevraagd: werden in het begin van het EPF veel Interreg-projecten met vouchers voorbereid, in 2025 zijn vooral EFRO-aanvragen vanuit het EPF ondersteund.

Het EFRO-programma van Noord-Nederland focust zich op innovatie in het MKB en de energietransitie. Over advisering over het EFRO-programma van Noord-Nederland zijn medio 2025 afspraken gemaakt met de provincie en Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), dat het programma-management voert van het EFRO-programma. Vanuit Fryslân (en Drenthe) wordt in verhouding tot Groningen minder subsidie uit het EFRO-programma aangevraagd. EPF heeft in 2025 extra aandacht besteed aan het EFRO-programma in de advisering van bedrijven. Vanuit het EPF is daarnaast vanaf medio 2024 via een gerichte LinkedIn-campagne en deelname aan bedrijfsevenementen al

extra aandacht besteed aan de communicatie gericht op Friese bedrijven, om het EuropaPact en zijn diensten onder de aandacht te brengen. Dat heeft in de tweede helft van 2025 zijn eerste resultaten opgeleverd met een aantal EFRO-projectaanvragen door Friese bedrijven: van een ondernemer die een prototype drone verder wil ontwikkelen voor vervoer van medisch en militair materiaal, tot een Friese coöperatie die op een innovatieve wijze de energietransitie wil realiseren.

Figuur 1: Voucherverstrekking per subsidieregeling. Stand van zaken einde kalenderjaar (2023, 2024, 2025).

Niet alleen zagen we in 2025 een verschuiving in de partners die een voucher aanvragen, ook het aantal aanvragen is in vergelijking met 2023 en 2024 gestegen. In totaal is per 31 december 2025 voor een bedrag van €186.123 aan vouchers verstrekt onder de subsidieregeling 2025 en is voor een bedrag van €340.510 nog bij de provincie Fryslân, de penvoerder van het samenwerkingsverband, in behandeling. Hierdoor komen we uit op een totaal van: €526.633 aan vouchers die onder de gewijzigde, in april 2025 geopende subsidieregeling is aangevraagd. Hiervoor geldt een subsidieplafond van: €530.000. Het EPF bereikt steeds meer partijen en ziet de vraag naar ondersteuning groeien. Geconcludeerd mag worden dat stap voor stap Friese partijen hun weg naar Europese subsidies (beginnen te) vinden.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

PROJECTNAAM	AANVRAGER	AANGEVRAAGD	TOEGEKEND
Frankenstein: A Cautionary Tale	Brave New World Producties	€ 15.000	€ 15.000
Boost AI - Bridging Opportunities for SMEs Through AI	Unit 2020 B.V.	€ 14.995	€ 14.955
Lidmaatschap Europees netwerk	Biosintrum	€ 2.000	€ 2.000
Biobased industries consortium	Biosintrum	€ 3.000	€ 3.000
Lidmaatschap bestaand Europees netwerk Water Europe	Desah B.V.	€ 3.950	€ 3.950
Town Twinning aanvraag Fulda- Noardeast Fryslân	Gemeente Noardeast-Fryslân	€ 5.000	€ 5.000
ReStart	Stadskantoor Gemeente Leeuwarden	€ 7.000	€ 7.000
NovaConnect - Shaping stronger startup ecosystem networks across Europe	Stichting Founded in the North	€ 10.000	€ 10.000
Schaduwdraaien	Ús Freon Holding B.V.	€ 10.000	€ 10.000
Kennisveiligheid voor brede welvaart in de blauwe delta	Rijksuniversiteit Groningen Campus Fryslân	€ 10.800	€ 10.800
Implementatie en uitvoering ontwikkelingen circulaire kunststoffen Noord-NL	Elzinga van der Krieke vastgoed	€ 13.120	€ 13.120
SMAS	Droneview B.V.	€ 14.995	€ 14.995
H2O connector	Firda Leeuwarden	€ 15.000	€ 15.000
ReNew Street	NHL stenden hogeschool	€ 15.000	€ 15.000
One Water	Stichting Wetsus	€ 40.000	€ 40.000
Lidmaatschap bestaand Europees netwerk POLIS	Gemeente Súdwest-Fryslân	€ 5.000	
Ontwikkeling en valorisatie cargodrone 2.0	HyFly	€ 5.000	
DoarpsSintrum	Stichting DoarpsSintrum Donkerbroek	€ 6.050	
VoltVision	van der Vector Machines B.V.	€ 6.480	
Bio Built	Biosintrum	€ 6.303	€ 6.303
Bee Highway	Stichting Duurzame Gemeenschappen	€ 10.000	
Cavitech Aeration	Dialar Navigator	€ 10.000	
Streets30	Gemeente Leeuwarden	€ 10.000	
Bodemkracht	NoTrack	€ 13.600	
Local4Local Energiegemeenschappen: Energij fan, foar en troch de Friezen!	Ús Freon Holding B.V.	€ 15.000	
NovaConnect	Stichting Founded in the North	€ 15.000	
Ontwikkeling Multi-purpose Long-range VTOL Cargo Drone	HyFly	€ 15.000	
Confidence	Gemeente Súdwest-Fryslân	€ 40.000	
Hemprint	Green Inclusive Natural Products B.V.	€ 40.000	
LIFE Uncovered	Gemeente Leeuwarden	€ 40.000	
Sicht Data EU	Maarsingh en Van Steijn Psynovatie B.V.	€ 65.000	
Robotanics	Van Batenburg Beenen B.V.	€ 15.000	
Zirkels	Tapped B.V.	€ 6.300	
Interne AI-Innovatie Syntri ERP software	Syntri ERP B.V.	€ 9.920,00	
Syntar autonome inspectie- en bewakingsrobot	Syntar B.V.	€ 13.120,00	
Totaal		€ 526.633	€ 186.123

TYPE VOUCHER	AANTAL
Projectontwikkeling	5
Projectaanvraag	21
Boppeslach	5
Netwerklidmaatschap	3
Netwerkontwikkeling	1
	35

Hiernaast staat een overzicht van de vouchers die zijn uitgegeven of waarvan de aanvraag nog in behandeling was bij de penvoerder in 2025.

Een aantal aanvragen voor een voucher is al wel goedgekeurd door de beoordelingscommissie maar nog niet bij de penvoerder ingediend voor betaling, waaronder de voucher voor Omrin voor een subsidiescan voor het investeringsplan van het bedrijf (projectontwikkelingsvoucher).

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

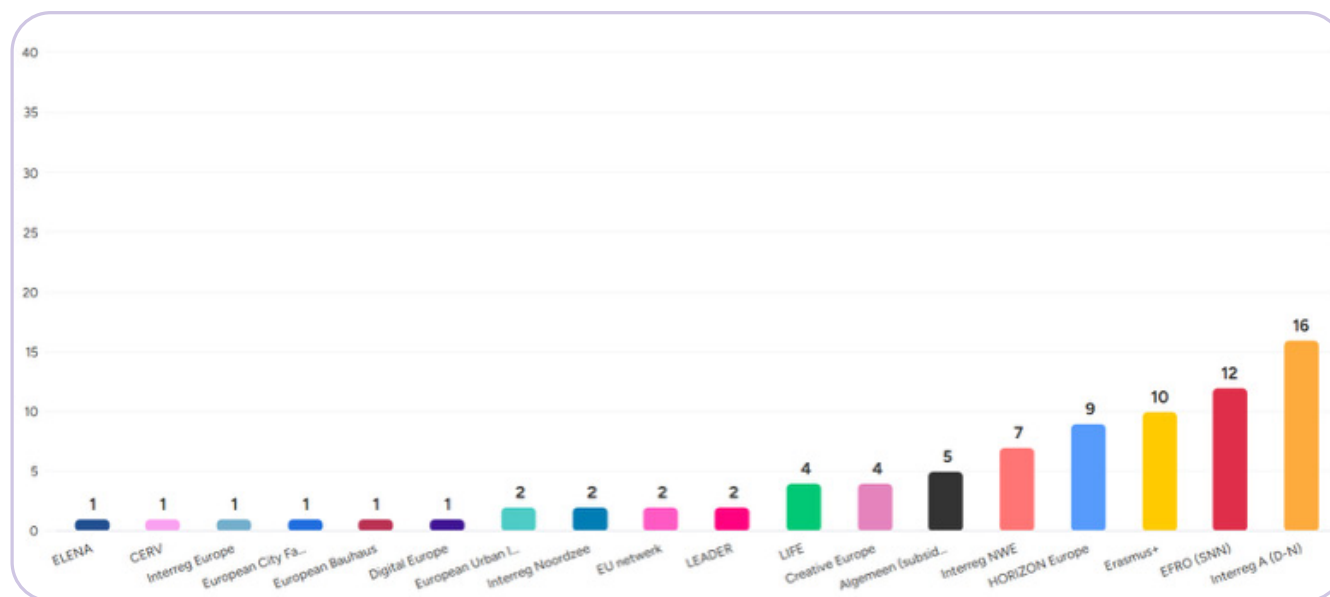
1.2 Programma's en fondsen

De aanvragen voor een voucher werden ingediend voor de volgende Europese programma's:

- Creative Europe (cultuur en media);
- Digital Europe (digitalisering);
- Erasmus+ (onderwijs, opleiding, jeugd en sport);
- EFRO Noord-Nederland (innovatie MKB en energietransitie);
- ELFPO (innovatie in de landbouw);
- European Bauhaus (duurzaam design);
- Horizon Europe (onderzoek en innovatie);
- Interreg A Nederland-Duitsland (economie, verduurzaming, regionale samenwerking);
- Interreg B Noordwest-Europa (regionale samenwerking);
- Leader (plattelandontwikkeling).
- LIFE (milieu, natuur, biodiversiteit).

Over een periode van drie jaar zien we een grote diversiteit van Europese programma's waarvoor projectaanvragen zijn ontwikkeld (zie tabel). Onder het label 'Algemeen' zijn aanvragen voor projectontwikkelingsvouchers ondergebracht waarmee subsidiescans zijn uitgevoerd voor de desbetreffende aanvrager.

Figuur 2: Overzicht vouchers per Europees programma (2023 t/m 2025).

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

1.3 Thema's

De aanvragen voor een voucher in 2025 omvatten een diversiteit aan onderwerpen: van cultuur tot harde R&D, van innovatie in de dronetechniek tot de energietransitie. Veel projecten hebben een link met digitalisering of vallen onder de transitie naar een circulaire en biobased economie.

De volgende thema's zijn het afgelopen jaar in de voucheraanvragen te onderscheiden:

- Arbeidsmarkt
- Bodem
- Circulaire en biobased economie
- Cultuur
- Digitaal/AI
- Energie
- Gezondheid
- Innovatie
- Klimaat
- Natuur
- Toerisme
- Water

1.4 Subsidieregeling

De vouchers van het EPF worden verstrekt via de provinciale subsidieregeling 'Ondersteuning Europese projectontwikkeling Fryslân 2025'. Deze regeling is in april opengesteld en loopt t/m februari 2026. De regeling is in het eerste kwartaal o.b.v. van een afstudeeronderzoek en intensief overleg met Team Subsidies van de provincie Fryslân met hulp van een externe jurist aangepast. Hierbij waren praktijkervaringen met de ondersteuning van Friese partijen leidend.

Dit heeft ertoe onder andere toe geleid dat het maximumbedrag van de Projectontwikkelingsvoucher ('kleine voucher') verhoogd is van €2.500 naar €10.000, de netwerkvoucher gesplitst is in twee vouchers (netwerklidmaatschap en netwerkontwikkeling) en de drempel voor de aanvraag voor een Boppeslachvoucher (voorheen: Flagshipvoucher) verlaagd is van €1 miljoen naar €750.000 aan projectkosten.

De toename van het aantal aanvragen van Friese bedrijven heeft tot nieuwe inzichten geleid, die verwerkt worden in de regeling voor 2026. Het betreffen kleinere aanpassingen dan in 2025.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

Eén van de doelstellingen van het Europapact Fryslân is het vergroten van kennis en vaardigheden op het gebied van het opzetten, uitwerken en uitvoeren van Europese samenwerkingsprojecten.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.1 EuropeReady-sessies

In 2025 zijn we doorgegaan met het aanbieden van EuropeReady-trainingen, trainingen van drie sessies over het beleid van de EU, de daaraan gekoppelde programma's en de wijze waarop daarvan gebruik kan worden gemaakt. In 2024 constateerden wij al een terugloop in het aantal deelnemers. Die terugloop heeft zich in 2025 voortgezet. Uiteindelijk zijn er drie trainingen gehouden met in totaal 18 deelnemers. Geconcludeerd mag worden dat de doelgroep voor de algemene inleiding in Europa voor een groot deel is bereikt en dat er nu behoefte is aan meer maatwerk, bijvoorbeeld per sector, of organisatie. Hierop is in 2025 al ingespeeld met maatwerksessies bij de gemeenten Heerenveen en Weststellingwerf.

Ook wordt gekeken of de trainingen kunnen worden doorontwikkeld. De provincie Utrecht heeft een soortgelijke training ontwikkeld, met echter meer sessies en meer geënt op het opstellen van een eigen projectaanvraag. In 2026 wordt onderzocht in hoeverre dit voorbeeld verwerkt kan worden in de EuropeReady-trainingen.

2.2 Europa-netwerk Fryslân

Het EPF staat constant in contact met de Aanjagersgroep, waarbij een groep afgevaardigden op ambtelijk niveau het team voedt met informatie voor de optimalisering van diensten en informatie deelt over projecten in ontwikkeling. Aangezien de Aanjagersgroep een afvaardiging is, en daarmee niet alle gemeenten een podium geeft, komt het Europa-netwerk (alle samenwerkingsovereenkomst-partners en andere geïnteresseerden) in zijn geheel minimaal tweemaal per jaar bijeen. In april 2025 was het netwerk te gast in de Academie van Franeker. In het historische gebouw stond de samenwerking met Duitsland centraal met presentaties van het netwerk Eems-Dollard Regio (EDR) en het Interreg A Deutschland-Nederland programma.

In december was het netwerk te gast in het Gemeentehuis van Weststellingwerf. In Wolvega presenteerde Santino Lo Bianco van de Thorbecke-Academie de voorlopige resultaten van het onderzoek naar de inbedding van Europa in Friese gemeenten. Vervolgens ging het netwerk in gesprek met Cecilia Thorfinn, wvd. Vertegenwoordiger van de Europese Commissie in Nederland. Zij stond stil bij actuele zaken als de voorstellen van de Commissie voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 (MFK) en de organisatie van Europa-dag (9 mei) in 2026.

Het doel van de Commissievertegenwoordiging is om in Nederland hier meer aandacht aan te besteden. Een aantal Friese partijen heeft onder leiding van de gemeente Leeuwarden aangegeven hieraan mee te willen doen. Meer nieuws hierover volgt in het eerste kwartaal van 2026.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.3 EWRC – Werkbezoek Friese delegatie

Voor het derde jaar op rij organiseerde het EPF in samenwerking met de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG) een werkbezoek aan Brussel tijdens de European Week of Regions and Cities. In totaal bestond de Friese delegatie van bestuurders en ambtenaren uit meer dan 150 personen. Hoofdt thema's van het werkbezoek waren de kansen voor Fryslân tijdens de huidige Europese programmaperiode 2021-2027, waaronder de samenwerking met de Duitse bureaus uit Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen, en de voorstellen van de Europese Commissie voor het nieuwe MFK. De sessie over samenwerking met de Duitse bureaus werd opgeluisterd met een korte speech van Melanie Walter, minister voor Europese Zaken van de deelstaat Nedersaksen. Zie bijlage I voor het tweedaagse programma van het werkbezoek.

In de gesprekken over het nieuwe MFK ging het in het bijzonder over het voorstel van de Commissie Von der Leyen II om de Europese regio-, landbouw- en migratiefondsen onder te brengen in één Nationaal Regionaal Partnerschapsplan (NRPP). In gesprekken met de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU (NL PVEU), vertegenwoordigers van de Europese Commissie en Nederlandse Europarlementariërs Raquel Garcia Hermida-van der Walle en Jessika van Leeuwen is vanuit de Friese delegatie aandacht gevraagd voor de positie van decentrale

overheden bij het opstellen en uitvoeren van het NRPP, aangezien deze rol onder druk lijkt te staan.

Ter voorbereiding op het werkbezoek organiseerde het EPF twee sessies (één voor medewerkers, één voor bestuurders) om een set aan lobbyboodschappen te formuleren voor de Friese delegatie. In de sessie met bestuurders gaf oud-Permanent Vertegenwoordiger bij de EU in Brussel, Thom de Bruijn, een presentatie over lobbyen in Brussel en het formuleren van lobbyboodschappen voor de EU-instellingen.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.4 Webinar

Het merendeel van de deelnemers aan het EPF betreft gemeenten. Met oog op de verantwoording aan de gemeenteraden over de activiteiten van het EPF werd op 2 juli 2025 een webinar van het EPF uitgezonden. In het webinar gingen wethouder Marja van der Meer (gemeente Waadhoeke), Jurgen Elshof (MKB Noord-Nederland) en Bas van den Barg (programma-manager EPF) met elkaar in gesprek over de kansen die Europa biedt aan gemeenten en hun partners.

Ook lichtten twee projectleiders hun Europese projecten toe, die met een EPF-voucher zijn voorbereid (Blauhús en Paludi & Bouw). Het webinar was een succes en wordt herhaald in 2026 om nieuwe Raadsleden over Europa en het EPF te informeren.

H3. Netwerkfunctie

Het EuropaPact Fryslân fungeert niet alleen als loket voor advies en financiële ondersteuning voor projectontwikkeling, het functioneert ook als platform waar kennis en organisaties bij elkaar komen op het gebied van Europa. Via de twee netwerkvouchers (netwerklidmaatschap en netwerkontwikkeling) worden Friese partijen gestimuleerd om aan Europese netwerken deel te nemen om met Europese partners kennis en ervaringen uit te wisselen.

In 2025 zijn enkele Friese organisaties met behulp van een EPF-voucher toegetreden tot een Europees netwerk, waaronder Súdwest-Fryslân van het mobiliteitsnetwerk POLIS en het Biosintrum van het BIC-netwerk, het Biobased Industries Network. Een positieve ontwikkeling die navolging verdient.

Ook buiten de vouchers om vervult het EPF een rol als verbinder. Zo adviseert het Friese partijen die partners zoeken voor deelname aan het project en brengt het Friese partijen samen die met dezelfde (Europese) opgave aan de slag zijn. In dat kader is in de tweede helft van 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de Europese kansen voor het Friese maritieme cluster, aangezien er vanuit dat cluster maar weinig projectaanvragen komen. Het eindrapport, getiteld: “Het Maritieme Cluster – Wat we hebben, wat we missen, wat we kunnen realiseren... op weg naar (Europese) projectontwikkeling” wordt in het eerste kwartaal van 2026 ter bespreking geagendeerd in verschillende EPF-gremia.

Het EPF neemt deel aan verschillende overleggen waarin externe financiering aan de orde komt, zoals: de Ambitietafel Circulair financieren & innoveren, EPF-VCF Friesland Circulair EU-netwerk en Leads voor EU-funding. In dit laatste overleg komen het Innovatiepact Fryslân (IPF), Ynbusiness, de Vereniging Circulair Friesland (VCF), Provincie Fryslân, de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM), Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), RVO (agentschap van de Rijksoverheid), FOUNDED, Rabobank en de Friese Ontwikkelingsmaatschappij (FOM) bijeen rond Europese financiering voor bedrijven. Tijdens deze bijeenkomsten delen we onze kennis en ervaringen. Hier komen nieuwe leads (projecten) uit voort.

In zijn netwerkfunctie koppelt het EPF niet alleen Friese partijen aan elkaar, maar ook Friese partijen met buitenlandse partners. Het EPF werd ook in 2025 door buitenlandse partijen benaderd voor Nederlandse of Friese projectpartners. Zo heeft het EPF de Toerisme Alliantie Friesland (TAF) ondersteund bij het samenstellen van een projectconsortium voor een Interreg A-aanvraag als follow-up voor het TAF-project Sliepe yn'e takomst. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een projectaanvraag waarbij partners uit Overijssel, Gelderland, Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen samen met de provincie Fryslân en TAF/IPF een aanvraag hebben ingediend. De uitslag over de aanvraag wordt in februari 2026 verwacht.

H4. Communicatie

Communicatie over Europa, in het bijzonder de Europese programma's en netwerken, is een belangrijk instrument van het EPF.

De in hoofdstuk 2 aangehaalde netwerk-evenementen en het webinar zijn ook vormen van communicatie, in dit hoofdstuk richten we ons op de meer geijkte communicatievormen: website, socials en monitoring.

H4. Communicatie

4.1 Website en nieuwsbrief

De website is het visitekaartje van het EPF. In januari 2025 is een geüpdatete versie van de website gelanceerd, waarbij vooral is gekeken naar de wijze waarop een bezoeker informatie ophaalt via de website. Begin 2026 wordt de Engelstalige versie van de website geüpdatet en vooral uitgebreid.

In het tweede semester is een aparte site aan de website toegevoegd met artikelen en video's over Friese projectaanvragen, die met behulp van een EPF-voucher een Europese subsidie hebben binnengehaald. Zie hiervoor: <https://europapact.frl/projecten>.

De digitale nieuwsbrief is in 2025 driemaal gepubliceerd met veel aandacht voor Friese Europese projecten, belangrijke Europese calls en een terugblik op het werkbezoek aan Brussel op 14 en 15 oktober 2025.

4.2 Socials

Het EPF maakt actief gebruik van LinkedIn om met het Friese netwerk te communiceren. Iedere week wordt minimaal één bericht gepost, indien nodig volgen er meerdere. In 2024 is gestart met een speciale communicatiecampagne gericht op het Friese bedrijfsleven om het EuropaPact onder de aandacht te brengen en om de dienstverlening aan bedrijven te presenteren. De campagne heeft net als in 2024 geleid tot een toename in het aantal volgers op LinkedIn, deelname van Friese ondernemers aan de EuropeReady-trainingen en een stijging van het aantal advies- en voucheraanvragen van Friese ondernemingen.

Het EPF had eind 2025 624 vaste volgers op LinkedIn. Een stijging van meer dan 50% in vergelijking met december 2024. Het merendeel van de volgers is afkomstig uit Fryslân, maar ook uit onder meer Assen, Emmen, Arnhem en Amersfoort, en zelfs uit Straatsburg, New York en Hyderabad (India).

In overleg met een communicatieadviseur van Compion focust het EPF zich op LinkedIn. Uit de praktijk blijkt dat het geen toegevoegde waarde heeft om actief te posten op andere socials.

4.3 Monitoring

NHL Stenden heeft in 2024 in nauw overleg met het EPF-netwerk een monitoringstool ontwikkeld, een speciaal ontworpen database voor het monitoren van Europese subsidies die door Friese organisaties worden binnengehaald. De database is begin 2025 gelanceerd en in de loop van het jaar verfijnd. De monitoringstool is via de website van NHL Stenden publiekelijk toegankelijk: <https://eumonitoringfriesland.nhlstenden.com>.

Vooralsnog zijn er gegevens te vinden over de Europese programma's: EFRO, Interreg A Deutschland-Nederland, Interreg B Noordzee en Noordwest-Europa, en Interreg C Europe. In de loop van 2026 worden nog data van andere Europese programma's toegevoegd.

In 2026 wordt ook gestart met de praktische toepassing van de database. Studenten van de opleiding European Studies van NHL Stenden gaan in overleg met het EPF-netwerk aan de hand van de monitoringstool analyses maken over de inzet van Europese subsidies in Fryslân.

H5. Organisatie en governance

H5. Organisatie en governance

5.1 Follow-up evaluatie EuropaPact Fryslân

In 2025 is een bestuurlijk en ambtelijk traject doorlopen over de toekomst van het (EPF) ná 2027, het laatste jaar van de huidige samenwerkingsovereenkomst: de follow-up van de evaluatie van het EPF in 2024. Een bestuurlijke commissie ² o.l.v. burgemeester André van de Nadort van Waadhoeke heeft een advies uitgewerkt waarvoor het evaluatierapport van Berenschot de basis vormde. Uitgangspunt was het advies van Berenschot: het EPF als Fries kenniscentrum voor Europese subsidiemogelijkheden.

In de Algemene Vergaderingen van april en september jl. is stapsgewijs het uiteindelijke voorstel voor het EPF ná 2027 besproken. In april is de nieuwe narratief vastgesteld en in september zijn vier varianten voor de follow-up besproken. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een besluit in de decembervergadering om het EPF ná 2027 voort te zetten in de huidige vorm, voor een periode van zeven jaar, parallel aan de nieuwe Europese programmaperiode 2028-2034, met in 2027 een besluit over de financiën. Het vouchersysteem wordt voortgezet, omdat dit zijn succes heeft bewezen en een belangrijk instrument is om Friese partijen op weg te helpen naar deelname aan Europese projecten.

De narratief van het EuropaPact Fryslân: Het EPF is een kenniscentrum dat op basis van een gezamenlijke en gedragen Europa-agenda doet aan deskundigheidsvorming en partijen uit de triple helix rond het thema Europa bij elkaar brengt. Het uiteindelijke doel is de ontwikkeling van de Friese regionale economie in brede zin.

De insteek van het EPF is thematisch en heeft tot doel om partijen bij elkaar te brengen door bewustwording over en kennis van Europa te vergroten, mensen met een aanvraag te helpen, service te verlenen.

In lijn met de nieuwe narratief wordt in 2026 begonnen met intervisiebijeenkomsten voor Europa-coördinatoren om door kennisdeling en -ontwikkeling de verankering van Europa in de eigen organisaties wordt versterkt. Hiermee wordt een basis gelegd voor de laatste jaren van de huidige Europese programmaperiode én de start van de nieuwe periode in 2028.

5.2 Organisatie

In februari 2025 is met Lia van Dijk als senior-adviseur een nieuw teamlid bij het uitvoeringsteam van EPF gestart. Daarmee zijn alle posities in het team op een structurele wijze ingevuld.

Albert Haan heeft in 2025 de beoordelingscommissie verlaten. Daarvoor in de plaats zijn twee nieuwe leden toegetreden: Wim Stubbe uit Vlaanderen en Cor van der Meer uit Fryslân. Beide beoordelaars zijn gekopt en gemazeld in diverse Europese programma's, waardoor zij een waardevolle aanvulling zijn op de andere leden van de beoordelingscommissie. De commissie bestaat nu uit vijf leden, waardoor de workload goed is te verdelen en er een grote diversiteit aan kennis van Europese programma's beschikbaar is.

Er vonden in 2025 drie Algemene Vergaderingen plaats: twee reguliere vergaderingen en een extra vergadering om de voortgang van de follow-up van de EPF-evaluatie te bespreken. De drie vergaderingen vonden plaats in: het Gemeentehuis van Tytsjerksteradiel in Burgum, de Kancelarij in Leeuwarden en het Gemeentehuis van Weststellingwerf in Wolvega. In 2026 vindt de eerste Algemene Vergadering plaats op 4 februari in het Gemeentehuis van Opsterland. Deze vergadering is een eerste gecombineerde bijeenkomst met die van de commissie Europa & Internationaal van de VFG.

² De leden van de bestuurlijke commissie waren: André van de Nadort (voorzitter, burgemeester van Waadhoeke), Marja van der Meer (wethouder van Waadhoeke), Hedwich Rinkes (wethouder van Heerenveen), Tytsy Willemsma (wethouder Tytsjerksteradiel, thans burgemeester Ameland), Joyce Walstra (voorzitter MKB Noord-Nederland) en Piet Bouma (directeur Campus Fryslân RUG)

H6. Financiën

In 2025 is voor een totaalbedrag van €265.125,35 aan vouchers (subsidie) verstrekt. Het betreft hier voor een bedrag van €79.002,35 van aanvragen die eind 2024 onder de oude subsidieregeling (maart-december 2024) zijn ingediend en in de eerste maanden van 2025 zijn toegewezen, plus een bedrag van €186.123 aan vouchers die onder de huidige subsidieregeling (april 2025-februari 2026) is verstrekt. Eind 2025 stond er nog voor een bedrag van €340.510 aan voucheraanvragen bij de provincie Fryslân, de penvoerder van het samenwerkingsverband, in behandeling.

Zoals in hoofdstuk 1 is vermeld, is er in 2025 voor een bedrag van €527.517 al aan vouchers aangevraagd onder de huidige regeling. In het hieronder gepresenteerde overzicht staat vermeld dat nog een bedrag van €158.874,65 beschikbaar is, maar dat is exclusief een bedrag van €106.000 dat nog voor de eerste twee maanden van 2026 is begroot. De huidige subsidieregeling van het EPF loopt namelijk tot aan 1 maart 2026.

Bij de bijdragen van gemeenten is in 2025 een hoger bedrag ontvangen dan begroot. Het gaat hier om de bijdragen van de ANNO-gemeenten en de Campus Fryslân, die in 2024 niet zijn gefactureerd.

Het boekjaar 2025 werd afgesloten met een positief resultaat van: €212.399,13. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het EPF. Er stond per 31 december 2025 echter nog voor een totaalbedrag van €340.510 aan voucheraanvragen open.

Dit bedrag dient in mindering te worden gebracht op de in de jaarrekening 2025 vermelde reserve van: €743.231,16. Bij verwerking (en goedkeuring) van alle nog openstaande voucheraanvragen komt de reserve van het EuropaPact uit op: €402.721,16. In de Algemene Vergadering van 8 december 2025 is besloten om deze reserve aan te houden in geval er een hoger aantal voucheraanvragen in 2026 en 2027 binnenkomt dan verwacht.

Jaarrekening 2025

Inkomsten

	Begroot	Ontvangen	Extra ontvangen
Bijdrage provincie	€ 485.000,00	€ 485.000,00	€ -
Bijdrage gemeenten	€ 662.000,00	€ 766.145,92	€ 104.145,92
Bijdrage kennisinstellingen	€ 15.000,00	€ 12.500,00	€ -2.500,00
Totaal	€ 1.162.000,00	€ 1.263.645,92	€ 101.645,92

Uitgaven

	Begroot	Besteed	Nog te besteden
Capaciteit	€ 524.500,00	€ 524.500,00	€ -
Bedrijfsvoering	€ 637.500,00	€ 261.621,44	€ 375.878,56
Subsidie	€ 424.000,00	€ 265.125,35	€ 158.874,65
Totaal	€ 1.586.000,00	€ 1.051.246,79	€ 534.753,21

H6. Financiën

Resultatenrekening

Provincie	€ 485.000,00
Gemeenten	€ 766.145,92
Kennisinstellingen*	€ 12.500,00

Inkomsten	€ 1.263.645,92
------------------	-----------------------

Capaciteit	€ 524.500,00
Goederen en diensten	€ 261.621,44
Subsidie	€ 265.125,35

Uitgaven	€ 1.051.246,79
-----------------	-----------------------

Resultaat	€ 212.399,13
------------------	---------------------

Balans

Debiteuren		Eigen Vermogen	€ 530.832,03
Liquide Middelen	€ 743.231,16	Resultaat	€ 212.399,13
Totaal	€ 743.231,16		€ 743.231,16

Totaal Reserve	€ 743.231,16
Openstaande voucheraanvragen	€ 340.510,00

Totaal	€ 402.721,16
---------------	---------------------

*= exclusief de in-kind bijdragen van Firda en NHL Stenden.

Programma Werkbezoek Brussel Friese delegatie, 14-15 oktober 2025

14 oktober 2025

Locatie: Atelier29, Rue Jacques de Lalaing 29,
Brussel

12.30 uur Inlooplunch

14.00 uur Sessie Vereniging Friese gemeenten
(VFG)

- Gesprek met Carola van Rijnsoever, plv. Nederlands Permanent Vertegenwoordiger bij de EU, en Fieke Creijghton, Attaché voor cohesiebeleid, staatssteun, betere regelgeving en consumentenbescherming van de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU (NL PV EU) over de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK), de Europese meerjarenbegroting vanaf 2028.

15.00 uur Friese kansen in Europa: Friese projecten tijdens de huidige Europese programma-periode (2021-2027)

Presentaties van:

- Laszlo Becsy, Hoofd Natuur en Biodiversiteit bij CINEA/DG ENV: LIFE+
- Alessandro Senesi, Europese Commissie, adjunct-afdelingshoofd DG EAC: Erasmus+
- Martijn Kramer, Platform 31: EUI, DUT, URBACT

16.00 uur Pauze

16.30 uur Samenwerking met de Duitse buren: de prioriteiten en uitdagingen voor Niedersachsen en NordRhein-Westfalen.

- Opening door gedeputeerde Eke Folkerts
- Korte speech door: Melanie Walter, minister voor Europa en regionale ontwikkeling van Niedersachsen

Presentaties van:

- Xenia Behnke, Staatskancelarei van het Land Niedersachsen
- Ilka Meisel, Hoofd Europese territoriale samenwerking, Ministerie van Economie, Industrie, Klimaat en Energie van het Land NordRhein-Westfalen
- Debat over samenwerking met Niedersachsen en NRW.

17.45 uur Pauze

18.30 uur Blik op Brussel en daarbuiten: Malik Azmani, Europarlementariër en fractievoorzitter van de VVD, op actuele zaken in Brussel en de rest van Europa

19.15 uur Buffetdiner

20.30 uur Einde eerste dag werkbezoek Brussel

15 oktober 2025

Locatie: Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Rue Vautier 29, Brussel

9.30 uur Koen Delanghe, Europese Commissie, Nederland-desk, directoraat-generaal Regionaal beleid: De voorstellen van de Commissie voor het Europees regionaal beleid ná 2027

10.30 uur Gijs Schilthuis, Europese Commissie, plv. Directeur-generaal Duurzaamheid, directoraat-generaal Landbouw: De voorstellen van de Commissie voor het Europese landbouwbeleid en plattelandontwikkeling ná 2027

11.30 uur Pauze

12.00 uur Paneldiscussie: de regionale ontwikkeling van Fryslân in Europees perspectief

Panelleden:

- Raquel Garcia Hermida-van der Walle, Europarlementariër namens D66 en lid van de EP-commissie Regionale ontwikkeling
- Jessika van Leeuwen, Europarlementariër namens BBB en lid van de EP-commissie Landbouw en plattelandontwikkeling, plv. lid EP-commissie Regionale ontwikkeling
- Eke Folkerts, gedeputeerde van Fryslân

13.00 uur Sluiting werkbezoek en aansluitend lunch
14.00 uur Einde lunch, mogelijkheid tot rondleiding door Brussel en de EU-wijk met Bert van Slooten, oud-correspondent NOS in Brussel